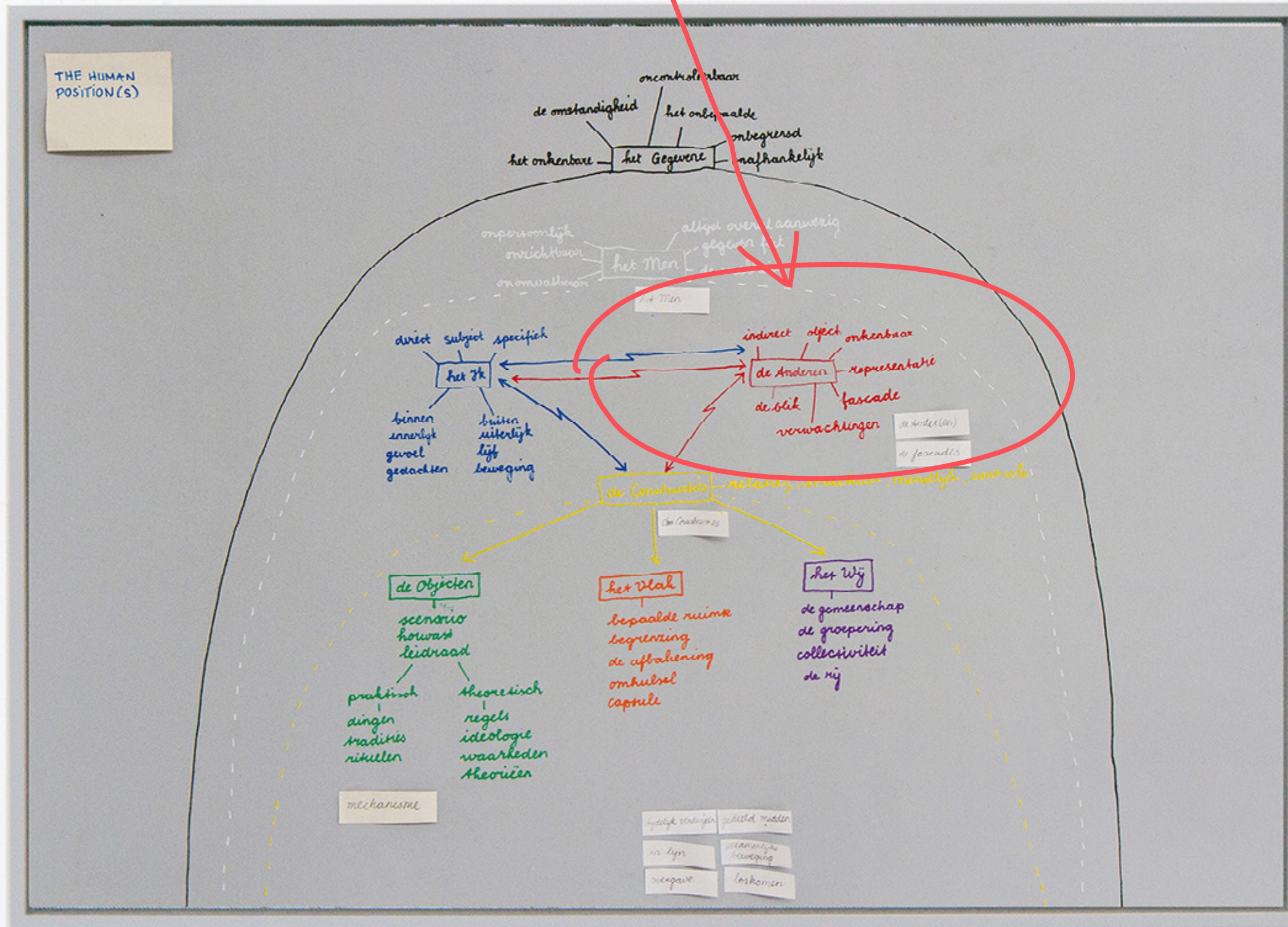

Een onderzoek naar de Ander(en) het werkboek

Door Cindy Moorman
In opdracht van CrossYart
April 2024

Waarom¹

Omdat ik op woensdag 18 oktober 2023 om 11.30 met een blauwe pen (uiteraard) mijn handtekening onderaan het a4tje zet. Naast die van Arie Jaap.

Omdat ik wil onderzoeken wie mijn medespelers zijn.

Omdat ik niet alleen wil spelen.

Omdat ik Geënceneerde ontmoetingen maak. Zo noem ik mijn werk. Tweeëntwintig mensen arm in arm zingend. Zestien voeten in afwachting van de jaarbijeenkomst van 'Alle Maten' (de sokkenvereniging). Vierenzestig mensen met paarse capes op een tribune in de Noordoostpolder.

Omdat het tijdelijk is. Als alle ontmoetingen. Zorgvuldig geregisseerde, voorbijgaande scenes.

Omdat ik alle spelers daarbinnen voor even met elkaar kan verbinden. En met spelers bedoel ik alles en iedereen die meespelen in mijn geënceneerde ontmoetingen. Van honderdtwintig acrobaten, een beslisboomposter, een cape voor vier personen, mijn silhouet op wielen, ingelijste denkobjecten, blauwe siroop tot alle aanwezigen. Een zorgvuldig geregisseerd geheel waarbinnen alles met elkaar verbonden is en elke speler medeverantwoordelijk is.

Omdat al mijn werk - gaat over mensen, die verbinden. Of althans proberen. Over jij én ik. Over hoe ik een wij ben. En jij daar deel van bent. Of niet.

Omdat ik met mijn werk ruimte wil creëren zowel fysiek als mentaal ruimte voor deze vragen. En de Ander(en) kan uitnodigen daar deel van te zijn. Dus begint elk werk met een 'ergens binnenstappen'. Een verenigingsgebouw, galerie, atelier, museum, website, tekst, tekening.

Maaaaaaar: Wie zijn die Ander(en) eigenlijk? Publiek, toeschouwer, cheerleader, bezitter, getuige, consument, toerist, handlanger, aandeelhouder,..... En waarmee creëer Ik een betekenisvolle verbinding? Dat is de vraag.

Het is nu dinsdagochtend 9 april 2024. Ik zit in mijn atelier met mijn vingers op het toetsenbord. Waar je ogen overheen glijden is mijn digitale bijdrage. Boven onze handtekeningen hebben we namelijk afgesproken dat ik mijn bevindingen deel met team CrossYart. En met jou.

Ik heb ze verzameld onder de kopjes Waarom, Wie en Hoe. Mijn bevindingen: een script van een video, vier tekeningen, teksten van mezelf en anderen, foto's van een prikbord, foto's van een spel en citaten uit een gesprek met Conny over dit verslag en mijn bevindingen.

Een achteraf samengebrachte digitale verzameling woorden en beelden met uitnodigingen om mee te doen.

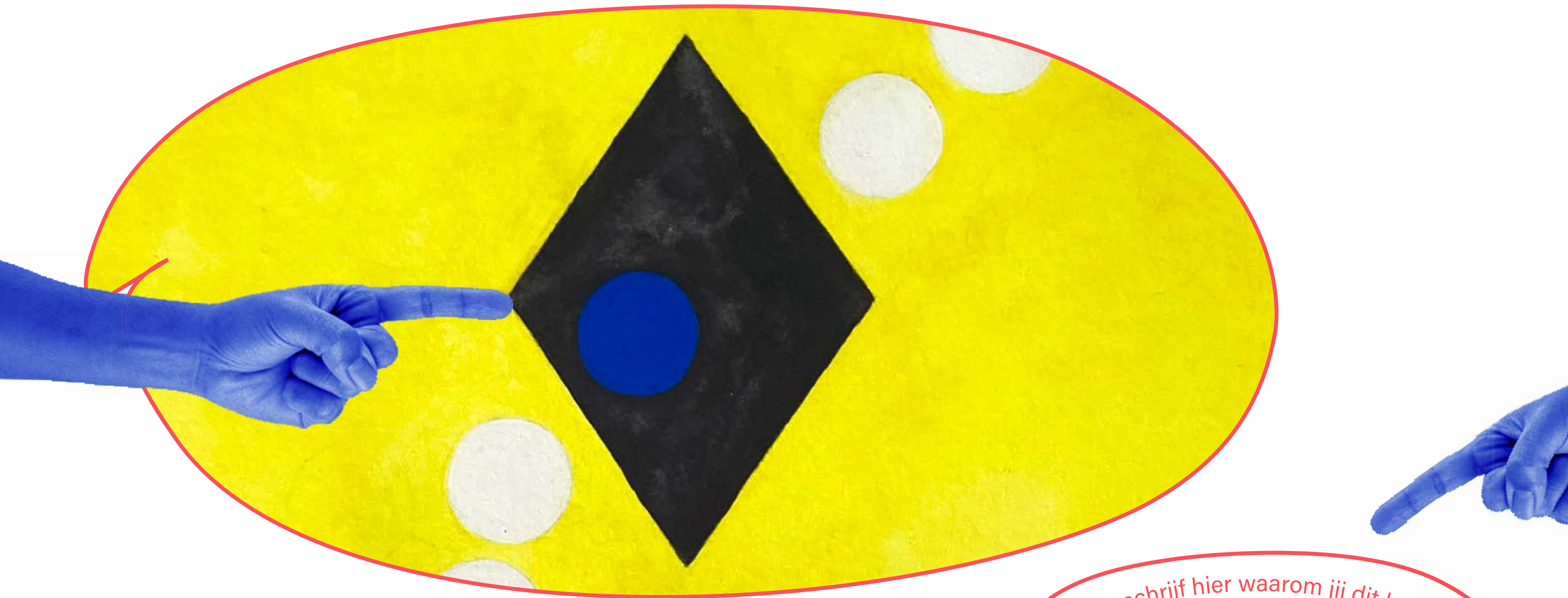
“Door de gesprekken met jou ben ik me bewust geworden dat alles een enscenering is.”

Hieronder de QR die je brengt naar waar je het hele gesprek tussen mij en Conny kunt meeluisteren

Waarom¹

Omdat...om een tot script te kunnen komen ik moet weten: Wat ben jij? Toeschouwer, deelnemer, concurrent, klant?
En als jij Dat bent. Wat ben Ik dan? En wat betekent Dat voor waar wij Zijn?
Dus duik mee het onderzoek in en doe mee.

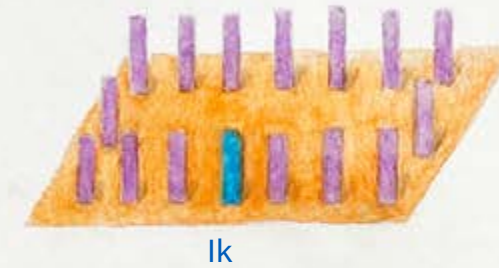
Beschrijf hier waarom jij dit leest.

Waarom²

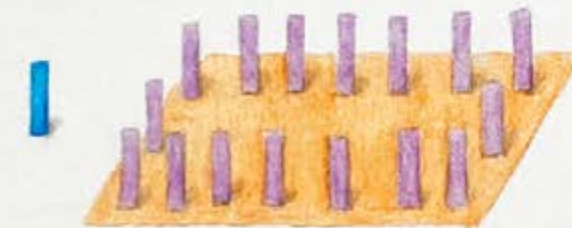
Omdat ik nieuwsgierig ben waar de vraag vandaan komt kijk ik achterom.
Naar mijn eerdere ervaringen met de posities van Ik en de Anderen.
Vanuit de overzichtelijke hoogte van mijn uitkijktoren.
Vraag Ik me af Waarom de Ander(en) me zo bezig houden.

Scan de QR code hiernaast (scroll)
en bekijk en beluister de video online.
Of lees en bekijk het script
op de volgende pagina's.
Ik heb belangrijke bevindingen
gehighlight.

positie 1.

positie 2.

positie 3.

de Anderen

positie 4.

Waarom²

“Welkom.
Oke hier zijn we dan.
Ik en Jij.
Toen ik dit opnam was ik hier alleen.
Nu zijn we er samen.
Soort van.
Voor zo'n 10 minuten.
In mijn hoofd.
De grote uitkijktoren.
Om de vier posities van het Ik en de Anderen in het speelVlak goed te kunnen bekijken.
Observeren.
Voor mij (en wellicht voor jou ook): Onmisbare observaties binnen het onderzoek naar het spel en de bijbehorende rollen.
Om een tot script te kunnen komen moet ik weten: Wat ben jij? Toeschouwer, deelnemer, concurrent, klant? En als jij Dat bent. Wat ben Ik dan? En wat betekent Dat voor waar wij Zijn?

Voordat ik je meeneem in mijn observaties en herinneringen aan de vier posities lijkt met het me goed je eerst even kort voor te stellen aan het Vlak - de basis voor de vier posities.

Het Vlak is:
Een fysieke dan wel sociale ruimte die mensen met elkaar verbind.
Het speelveld.
Op het moment dat ik het Vlak binnenstap, ben Ik met Ander(en) met wie ik iets gemeen heb.
Het creëert een gevoel van binnen te zijn.
Veelal is de ruimte voor iedereen zichtbaar.
Zowel horizontaal als verticaal.

Door stevig metselwerk bijvoorbeeld.
Maar dat hoeft niet.
Als op een bepaalde manier maar duidelijk is wie erbinnen is en wie erbuiten. (rode stip op mijn hand leggen - dan in het Vlak - de blauwe erbuiten houden)

Oké laten we beginnen aan waarom we werkelijk hier zijn: de vier posities van het Ik en de Ander(en) in het speelVlak.
Mijn ervaring met de vier posities heb ik in een chronologische volgorde uitgetekend.
Ik neem je mee Van ———Naar.
Voor jou is de volgorde misschien heel anders, maar daar kunnen we naar kijken als we vanuit jou uitkijktoren kijken.
Oké Ik begin bovenaan.

Positie 1:
Waarin Ik en de Anderen ons verkleed hebben als het Men. (foto neerleggen)
Bewegend als één geheel.
Een polonaise zonder begin of einde. (foto neerleggen)
Achter elkaar in De pas op De maat binnen ons speelVlak..
Zo doet Men dat. Zo doet Men dat. Zo doet Men dat. (denkwolkje neerleggen)
We genieten zoals Men geniet, we zijn ontdaan als Men ontdaan is, we vinden zoals Men vindt.
Alsof iets ons op afstand bestuurd.
Een verlokken beweging die ons allen heeft opgeslokt.
Als ik mijn ogen dicht doe (zwart scherm)
Zie ik ons weer lopen.
Mijn schouders dragen de handen van degene achter me.
De mijne klemmen zich om de schouders van degene voor me.
Het gedeelde constante ritme is verleidelijk.

Waarom²

Overgeven aan de stroming heerlijk.

Meedeinend op de golven.

En eenmaal in het ritme wordt het erbuiten unheimisch.

Oh wacht even een citaat komt voorbij: "In de alledaagsheid van het erzijn gebeurt het meeste door iets of iemand waarvan we moeten zeggen: het was niemand."

Maar nu niet afdwalen.

Meebewegen en binnen het Vlak blijven.

Anders raak je de Ander(en) kwijt.

En erbuiten ben je alleen.

STILTE

Zoeken we niet allen continue naar een rol, een richting, een positie?

Dit is allen letterlijk voorhanden in de polonaise!

Wat denk jij?

STILTE

Maar gehypnotiseerd kijk Ik naar mijn handen op de schouders van degene voor me.

Heel erg langzaam als in slow motion afgespeeld zie ik ze naar beneden glijden.

Ik stap eruit. (tot hier)

Positie 2:

Ik sta erbuiten en observeer de Ander(en) binnen het speelVlak. (foto neerleggen)

Fascinerend om vanaf een afstand te observeren wat de Anderen moeten doen om erbij te horen, te blijven horen.

Waardoor de verbinding zichtbaar en tastbaar wordt. Zelfs van buitenaf.

En welke rol het Vlak hierin speelt.

Kijk zie je de Anderen bewegen. Meebewegen. In volle concentratie. Fascinerend toch?

Ik bedenk me: Ruimtes die als ze leeggestroomd zijn al herinneren aan de volgende vloed creëren geen ruimte. Louter meer polonaises.

Positie 3:

Maar ondertussen sta Ik buitenspel. (foto neerleggen)

En werk Ik aan mijn eigen speelVlak.

Hier is waar het interessant wordt!

Zoals je ziet staan de Ander(en) erbuiten en kijken soms naar binnen.

Alleen Ik zie ze niet.

Mijn blik is gericht naar buiten naar het Vlak van de Anderen.

Heel stiekem verlang Ik namelijk enorm naar het speelVlak waar de Ander(en) zijn. (foto neerleggen)

Wat moet ik doen om bij hen te kunnen meespelen? Blijft door mijn hoofd spoken.

STILTE

Oké Ik weet niet of je het in de gaten hebt, maar dit is even schrikken: binnen positie 3 lijkt ik terug te verlangen naar positie 1.

Ken je dat: heb je bewust besloten eruit te stappen, krijg je heimwee.

Maar na lang verpozen en peinzen in deze positie kom ik tot de conclusie: Logisch en tegelijkertijd niet waar!

Hoewel Ik in positie 1 dacht dat de polonaise de enige optie was.

En dat het een kwestie was van zo goed mogelijk je best doen in de maat te lopen.

Ik in positie 2 niets meer met de polonaise te maken wilde hebben.

Realiseer Ik mij hier dat polonaises onoverkomelijk zijn.

Erzijn is ten alle tijde een mede-zijn. (witte stippen langzaam neerleggen op het vlak)

En ergens bij willen horen is een onoverkomelijke onoplosbare heimwee.

Het Ik verlangd onophoudelijk naar een plek in iets groters dan het Ik.

Een vorm waarin ik kan deelnemen.

Iets waarin Ik betekenis krijg.

Een rol; een richting.

Maar (en nu goed opletten)!! A: Niets is ooit voortgekomen uit louter meebewegen.

In een polonaise lijkt niemand verantwoordelijk. Maar als geheel zijn we niet onverantwoordelijk.

het Men ben Ik. (stip omdraaien: blauwe) En jij. Dus is dit het ritme, de richting waar Ik in wil meelopen? Eruit stappen is een optie. Dat hebben we net gezien!

En B: Gelukkig is er naast het Men - daar waar we allen toe behoren - ook nog het Wij - wat ik zelf kan kiezen. Luister maar: Men doet zoiets niet. Wij doen zoiets niet. Dat maakt uit. Vind je niet? En nog belangrijker een Wij kan ik zelf maken. (rest van de stippen omdraaien = paars en wisselen van cirkel naar driehoek)

Men is als een op intentie loos en automatisch meeklappen in een bestaand applaus. Met eigen ritmes kan ik de maat doorbreken. En met Anderen kan ik ze misschien wel overstemmen. Onstabiele ritmes. Die geen automatismes toelaten. Opluchting. Geen terugverlangen dus, maar een belangrijke realisatie van het belang van bewust maken en tijdelijkheid.

Positie 4:

Dus Ik verstevig mijn eigen Vlak als ruimte om Ander(en) naartoe uit te kunnen nodigen. (stippellijnen neerleggen)

Een ruimte als tijdelijk speelveld voor een ontmoeting. Bijvoorbeeld deze ruimte.

Een geregisseerde scene waarbinnen door een zorgvuldig samenspel alles met elkaar verbonden is en elke speler medeverantwoordelijk is. Ik en Jij.

Een Wij. Een tijdelijke formatie.

Daarvoor heb ik Ander(en) nodig. Maar wie zijn die Anderen? En waarom deze Anderen en niet andere Anderen? Wat hebben we gemeen? Tijdelijk. Ik en jij.

Een vloeibare betrokkenheid! Maar hoe? Veelvoudigheid. Geen eenheid. Hmm.

Waarom²

Hoe verdragen we dat?

Oeh ik realiseer me: de Vlakken waar Ik het meest van geniet lossen zich op.

Geen geconserveerde Vlakken die polonaises voortbrengen.

Eigenzinnige portals naar ruimtes zonder nut behalve dat ze een tijdelijk binnen creëren waarin buiten even niet is.

Maar die oplossen als we de ruimte verlaten. Een tijdelijk toneel. Als een picknickkleed.

Ik geloof in het Vlak die bij het ontstaan tegelijkertijd verlangd te verdwijnen.

Ha Ik maak niet voor niets scenes.

Ja de beelden die je voorbij hebt zien komen zijn stills uit eerdere scenes.

En jij? Tango of moderne dans?

Brons of zeepsop?

STILTE

Creëren en parallel verlangen dat het er niet meer is. Hmm (genietend).

STILTE

Nou goed daar zijn we dan positie 4.

Of daar ben ik dan. Want dat is waar ik me nu begeef.

En probeer vorm aan te geven.

Dit is de positie waar Ik je weer alleen ga laten.

Geen positie met een punt. Maar met een stippellijn.

Om je de mogelijkheid te geven nog even in positie 4 door te mijmeren nodig ik je graag uit naar theWe.online.

Een andere digitale ruimte die ik heb gemaakt en waarbinnen we verbinding maken met behulp van iets wat we allemaal delen: onze stem. Je bent er van harte welkom."

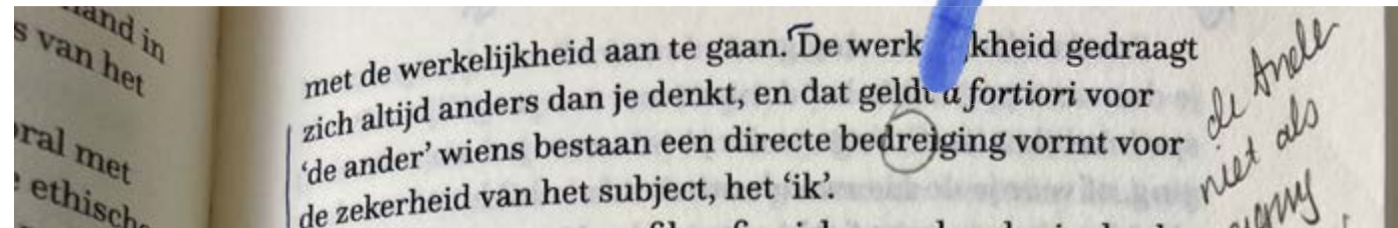
“Het werk is een middel voor een ontmoeting.”

Wie¹

Oké een eigen tijdelijk Wij. Kan Ik maken.
Maar met wie? Wie zijn die Anderen?
En waarom roepen ze woorden op als hel en bedreiging?

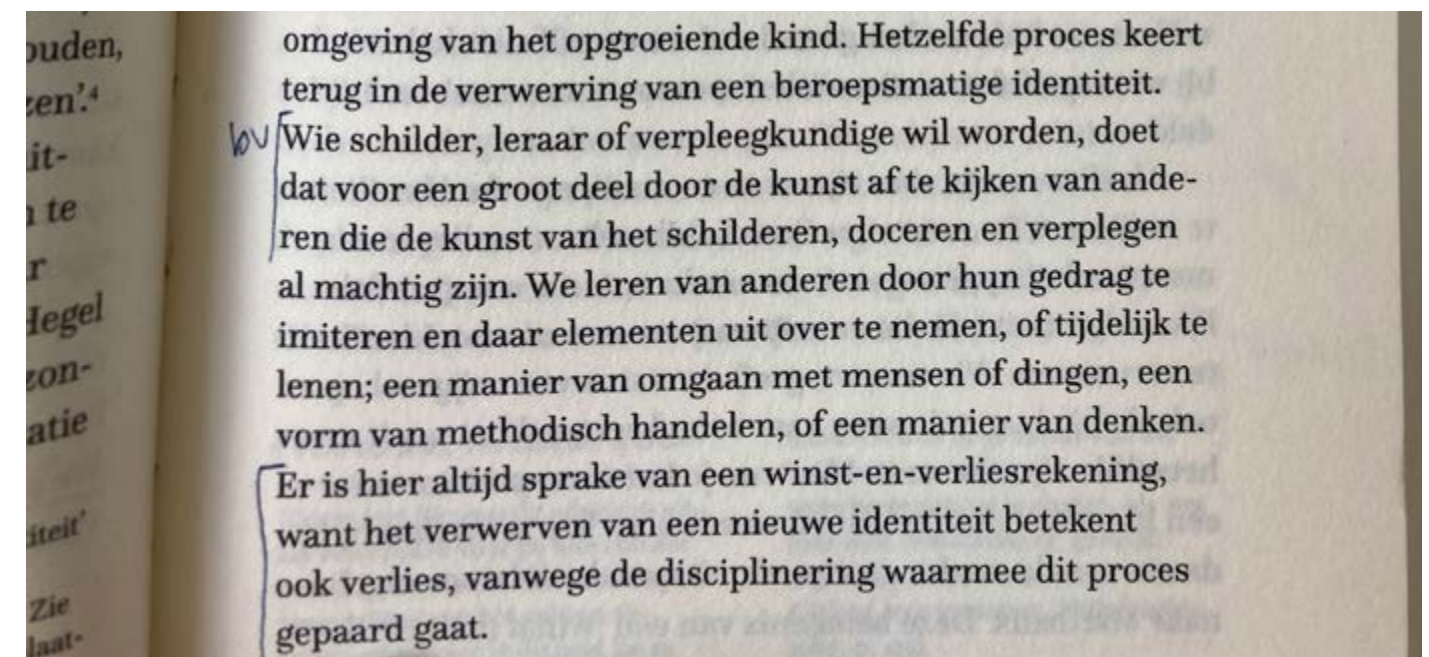
Levinas:

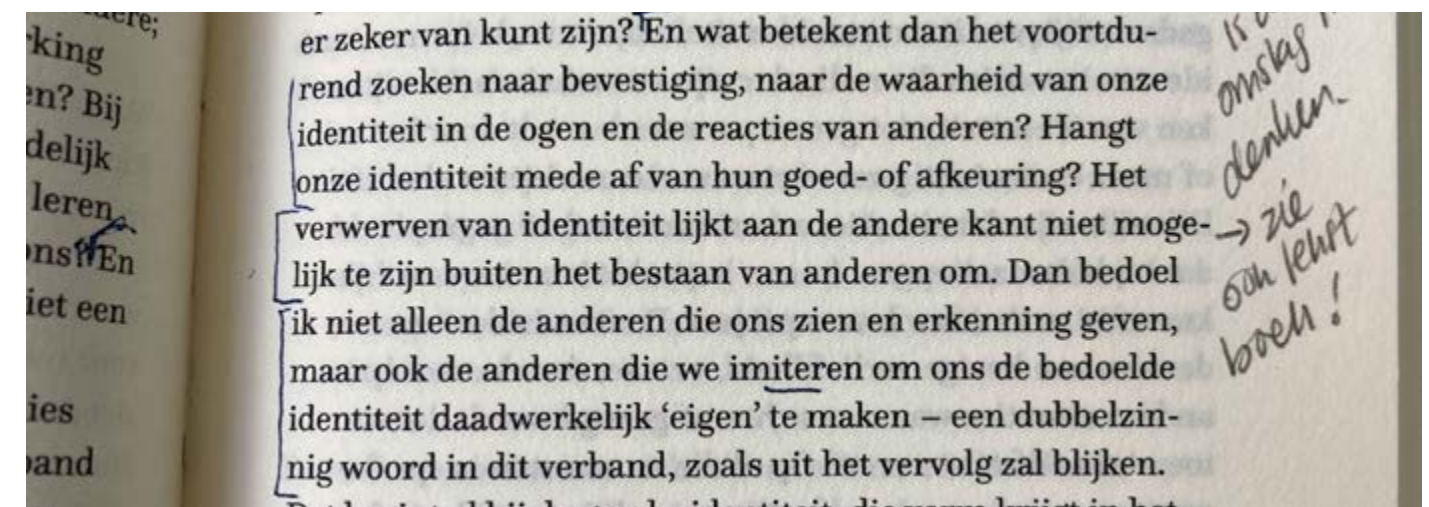
Sartre:

Sartre heeft een nogal pessimistische visie op de relatie met *de ander*. Zijn beroemde uitspraak luidt: **'de hel – dat zijn de anderen'**. Sartre bespreekt bijvoorbeeld de directe ervaring van de ander in de blik. Deze ervaring is dubbel: de ander wordt én als object én als subject ervaren. Wanneer ik iemand als object opvat, rangschik ik hem of haar als een ding in mijn dingenwereld. Ik kan de ander ook als subject opvatten, dat wil zeggen me verplaatsen in de ander; maar dat betekent dat de dingen niet meer vanuit mij, maar vanuit de ander geordend zijn. Daardoor degradeer ik zelf van centrum tot randverschijnsel in de wereld. Wanneer onze ogen elkaar ontmoeten, ervaren we in elkaar de mogelijke ontkenning van elkaars subject-zijn. **Er is geen ontmoeting zonder vervreemding**. De subjectiviteit, de vrijheid van de ander is de bedreiging van mijn subjectiviteit en vrijheid. De objectiverende blik van (of naar) de ander is een vijandige daad. Zelfs de liefde is slechts de vergeefse

Levinas:

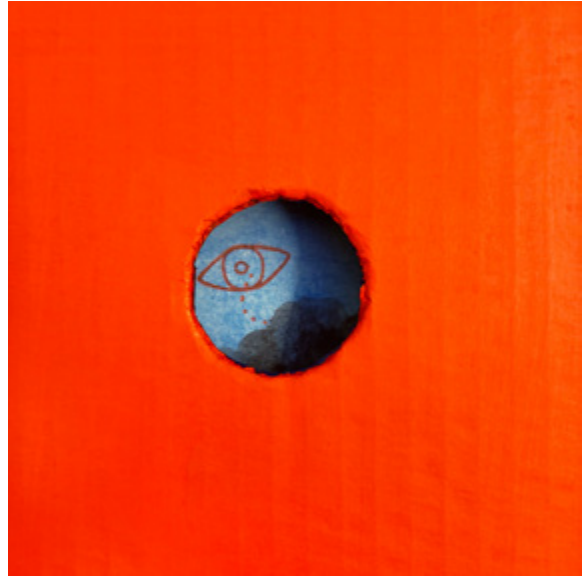
Levinas:

Beschrijf jouw gevoel bij de Anderen in één woord.

Een eerste profielschets en van de Ander(en) belooft niet veel goeds. Hmmm.....

Wie²

Achter het gordijn: Alleen Ik.

Ervoor: de Anderen.

De trouwe toeschouwers.

Laat het spel beginnen.

De Ander kijkt. De Ander luistert. Naar mij.

Ik ben. Ik besluit. Ik twijfel. Ik probeer.

De Ander oordeelt.

Een Object. Voor de Ander. Door de Ander.

Grijpbaar. Begrijpbaar.

Een vorm. Een kenmerk. Een rol.

Daar....Die.....Dat ben jij.

Applaus.

Wie³

E: Ik noem ze **De Onophoudelijke Oordeelmachines**. Ze bestaan uit vier onderdelen. Eén zijn de ogen waarmee ze alles bekijken. Twee is het lijf waarmee ze zich bewegen en zichtbaar maken. Oh kijk daar is er één. En drie en vier: de mond en de handen. Waarmee ze soms hun oordeel hardop kenbaar maken. Maar niet altijd.

O: Ik besta toch wel uit meer dan vier delen?!

C: Oké de Ander(en) zijn oncontroleerbaar anders. Maar meer als regenboogeenhoorns met glitter scheetjes en suikerspin haar. Magische wezens die je wilt leren kennen. Geen machines die je wellicht het liefste uitzet.

E: Hmmm.

“De Ander is als mij vermomd.”

Meet jouw oordeelreactie bij een ontmoeten van een Ander.

Wie³

Om de Anderen te leren kennen ga Ik op zoek naar de juiste benaming:

Woorden die uiteindelijk op het prikbord overblijven zijn: vorser, snuffelaar, aandeelhouder, lid, danspartner, abonnee, teamgenoot, handlanger, medestrever, deelnemer. Rollen waarin de Ander tot medeverantwoordelijkheid wordt uitgenodigd en de Ander in beweging is. De Ander als medespeler.

Welk woord zou jij aan jezelf geven als Ander?

Wie⁴

Het **‘Wat ben jij? En als Jij dat bent: Wat ben Ik dan? En hoe zijn Wij verbonden’** spel.

Om met Anderen mijn vraag te onderzoeken heb ik een abstract speelvlak gemaakt. Waarop we kunnen spelen met de posities, rollen en begrippen rondom de relatie tussen de ander, de kunst en de kunstenaar. Te zien en horen hoe we hier vorm en woorden aan geven. En met elkaar vormen van betrokkenheid te onderzoeken.

De eerste keer gespeeld op donderdagmiddag 14 maart met negen spelers.

"Je staat in een volledig oranje ruimte. Kijk om je heen. Alles is oranje.
Behalve iets in het midden van de ruimte.
Een knalgroen object. Het trekt je aan. Het verleidt je.
Je wil erheen. Je tilt je voet op.
Iemand tikt op je linkerschouder.
Je draait om en kijkt in een spiegel. Naar jezelf.
Je bent volledig in het rood gekleed. Van je schoenen, je sokken, broek, trui.
Alles knalrood.

Elk kunstwerk begint met een 'ergens binnenstappen'.
Een verenigingsgebouw, galerie, atelier, museum, website, boek, beurs.
Een fysieke dan wel sociale ruimte als toneel voor de ontmoeting. Het speelveld.
Waarbinnen wij allen een eigen positie kiezen. En de bijbehorende rol spelen.
Een spits in het veld. Een pion in de gevangenis.
Voorbijgaande scenes.
Waarbinnen alle spelers voor even met elkaar en het kunstwerk verbonden zijn.
Maar hoe? En wat? En welke woorden horen daarbij?
Je handen mogen van je ogen.
....."

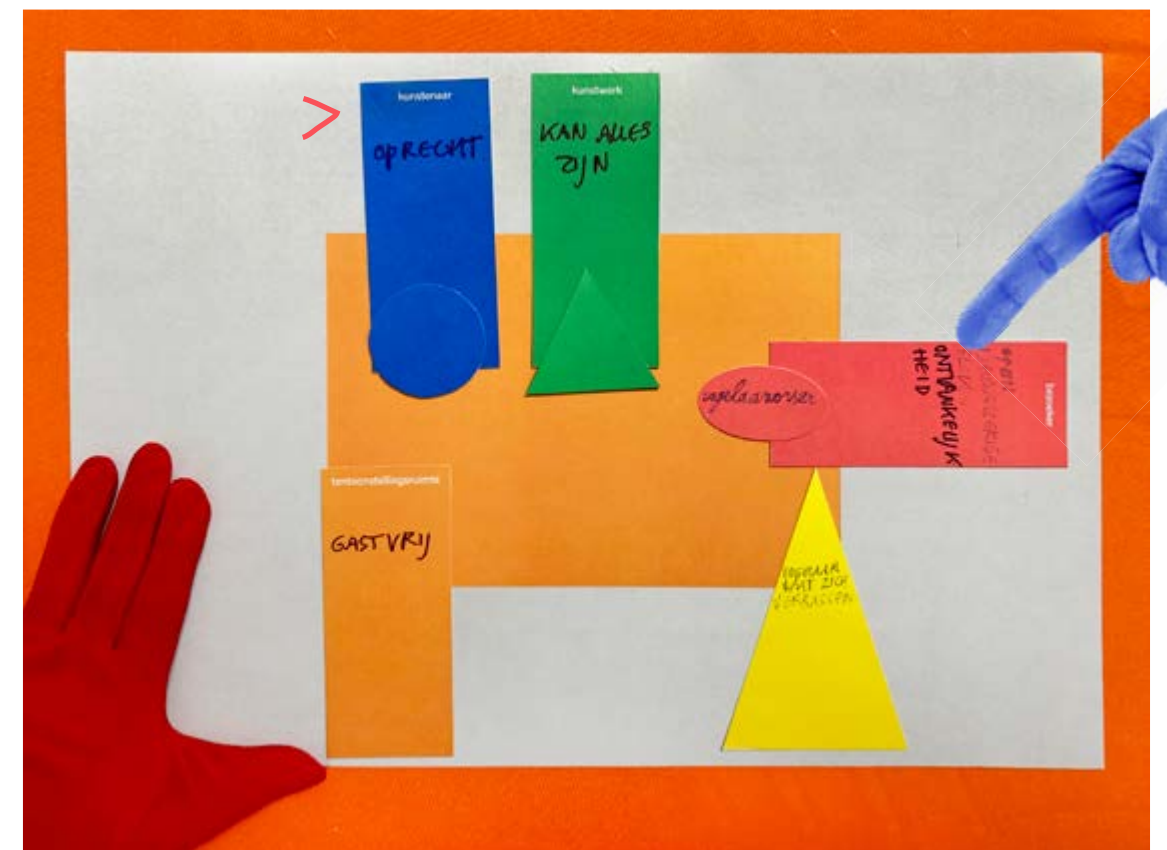
Wie⁴

Lyda, Conny en ik zitten op woensdag 3 april zitten om een tafel met de beschreven spelkaarten van 14 maart voor ons. We nemen een half uur om terug te blikken. Hieronder een stuk uit ons gesprek.

- Lyda: Ja want het gaat er natuurlijk om of er tegenstrijdigheden zijn.
Conny: Tussen de verschillende mensen.
Ik: Daar had ik dus het idee van niet. Eigenlijk.
Er zijn wel andere woorden gebruikt. Maar vaak komt het op hetzelfde neer. De rol van de bezoeker kan je samenvatten in nieuwsgierig en respectvol. Grofweg. En zo ook de rol de ruimte en de kunstenaar. Het verschil ontstond bij de ervaring.
- Lyda: Oke.
Conny: De ervaring als een optelsom van factoren.
Cindy: Ja en daarbinnen de Ander als medeproducent.
Als hoofdrolspeler in het kunstwerk als een scene.
- Conny: Een wisselwerking.
Lyda: Of bij het kijken naar een werk in je atelier. Kan ook als medeproducent.
Cindy: Oh ja.
Lyda: Ja. Door te reageren.
Cindy: Dan moet ik er zijn.
Lyda: Ja dan moet je er zijn.
Cindy: Moet dat worden gecommuniceerd?
Dat je medeproducent bent in het werk.
- Conny: Nee.
Lyda: Het werk moet uitdagen dat jij medeproduceert.
Conny: Ja het werk daagt het uit. Het gaat over posities. Dat je als publiek uitgenodigd wordt verschillende posities in te nemen tot het werk.
- Cindy: Ah maar dan is het woord beweging ook belangrijk. Nooit één positie. Maar een beweging. Ertussen. En hoe je die creeërt.
De choreografie van het werk.
- Conny: Ja.
Cindy: Dat creeërt een verantwoordelijkheid bij de Ander. Hoe heb je daar als maker invloed op?
- Conny: Ik denk dat het begint met jou eerste vraag. En dat is de positie tussen het Ik en de Ander. Als je bereid bent de ander in je vizier te hebben bij het maken ben je al bezig die beweging bij de ander uit te dagen.
- Cindy: De Ander als aanwezige bij de start van het maken.
Lyda: Dat doe jij de hele tijd. Kijk maar naar je vraag.

Allen lachen.

ronde 1: rollen en posities

ronde 2: verbinding

“Dat eigenlijk alles constant een spel is.
En dat we van rol wisselen naar gelang van
waar of met wie we zijn”

Welk deel of delen van je lijf gebruik je het meest als je verbonden bent met kunst?

Hoe¹

Oké langzaam komen we ergens.

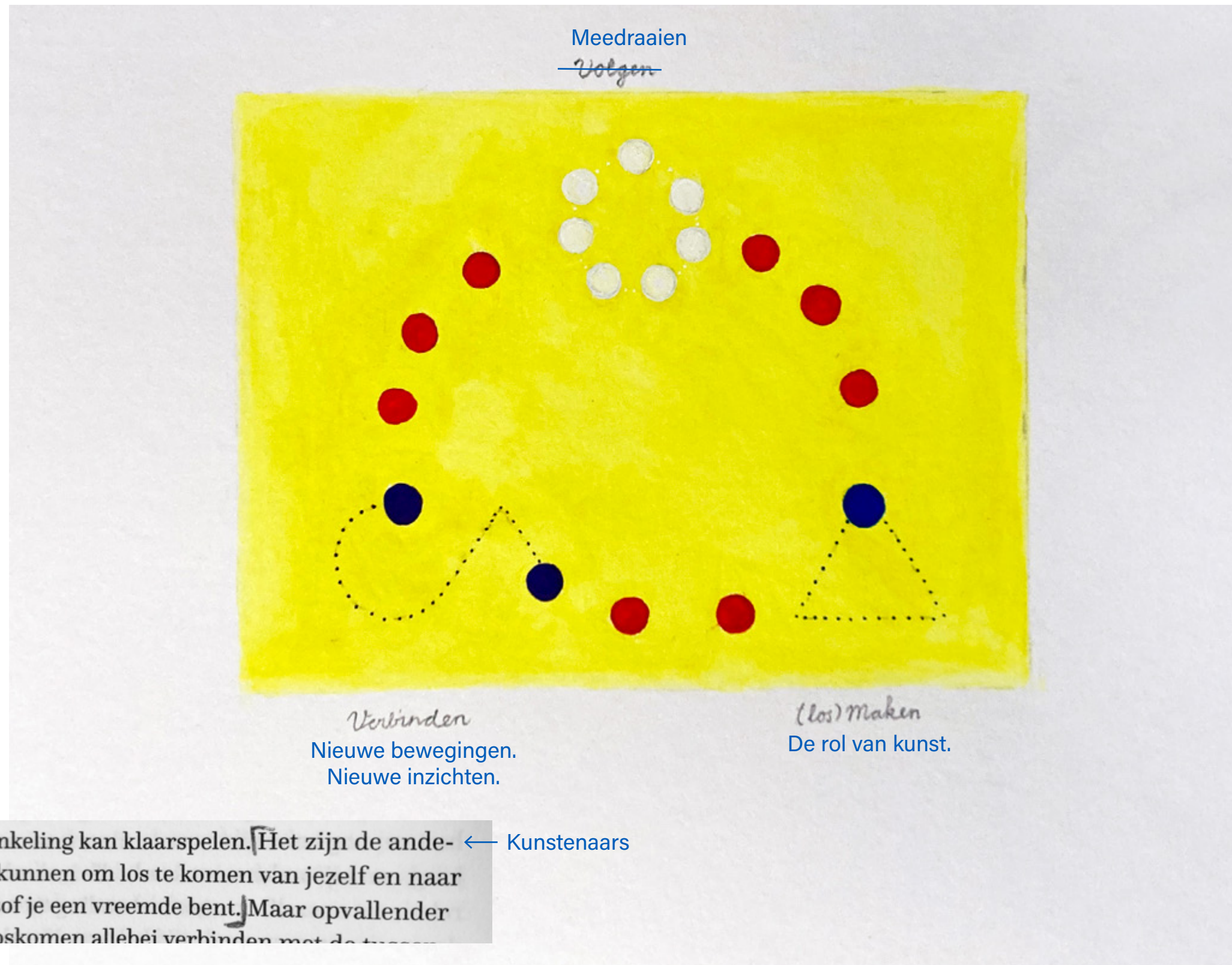
Er zijn (tijdelijke) woorden voor de Anderen: samenwerkingspartner, deelnemer, leden.

Met beweging en medeverantwoordelijkheid als hoofdeigenschap.

Maar welke beweging?

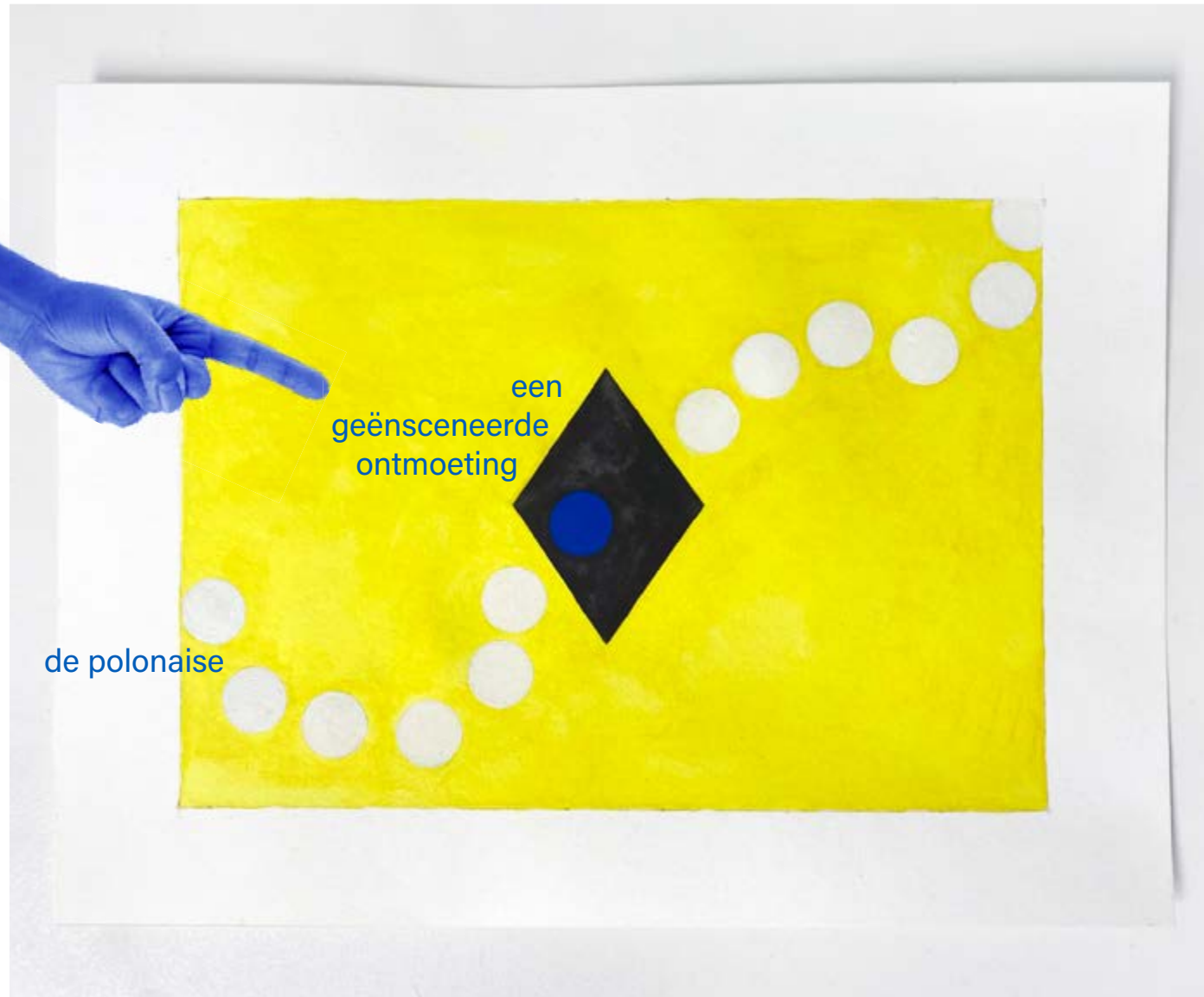
Ik luister een podcast over Hannah Arendt. Ze bespreken haar begrippen arbeid, werk, handelen. Wauw! Drie vormen van bewegen.

Ik doe mijn ogen dicht. Denk aan mijn werk en vertaal haar drie bewegingen naar drie bewegingen die mijn werk aandrijven.

Hoe²

Een poging het (los)maken van mijn werk in beeld te brengen:

C: Ik wil je laten vallen. Als Alice in de boom. Whaaa en hup in het oranje speelvlak. Met rode handen. In gesprek met groene driehoeken. Zittend op een paarse stip. Plots: Deelnemer in een spel. Waarin je voor het eerst (én voor het laatst) speelt. De spelregels pakken je hand en dansen je er welgemutsts doorheen. Zonder het te begrijpen weet je precies wat je te doen staat. Aha! Voor even. Helemaal ergens anders.

P: Dat klinkt meer als het zwart dan als het oranje.

R: Ja precies. E zei dat zo mooi vorig jaar oktober. Wacht ik heb de tekst bewaard op mijn telefoon. Hier.

R leest voor: 'Het zwart komt altijd onverwacht. Als een zwerm spreeuwen langs je raam of een zonnestraal op je tafelblad. Het is de internationale trein die opeens op jouw spoor stopt, de conducteur die vraagt of je nog komt. Je staat op de grens van een andere orde. Goed opletten nu. Het tolt vlakbij rond. Het is een energie die alles wat loszit bij elkaar houdt door te draaien. Je kunt het niet half ervaren, je gaat er wel - of niet in.'

C: Met oranje ruimte maken voor het zwart. Ja. Dat hoop ik. Als Standpunt 3 (red.: van 'Alle Maten'): Koester (het beetje overgebleven) zwart. Dus creëer gaten in het decor.

J: Zwarte gaten.

C leest voor: 'Het zwart dat zich aan het begin van de seizoenen iets meer laat zien, omdat je onbewust meer oplet. Er is iets nieuws, iets groters. Een wereld waardoorheen je naar huis wilt lopen. Zonder de weg te weten, zonder veel te zeggen.'

Beschrijf jouw laatste ervaring met een zwart gat.

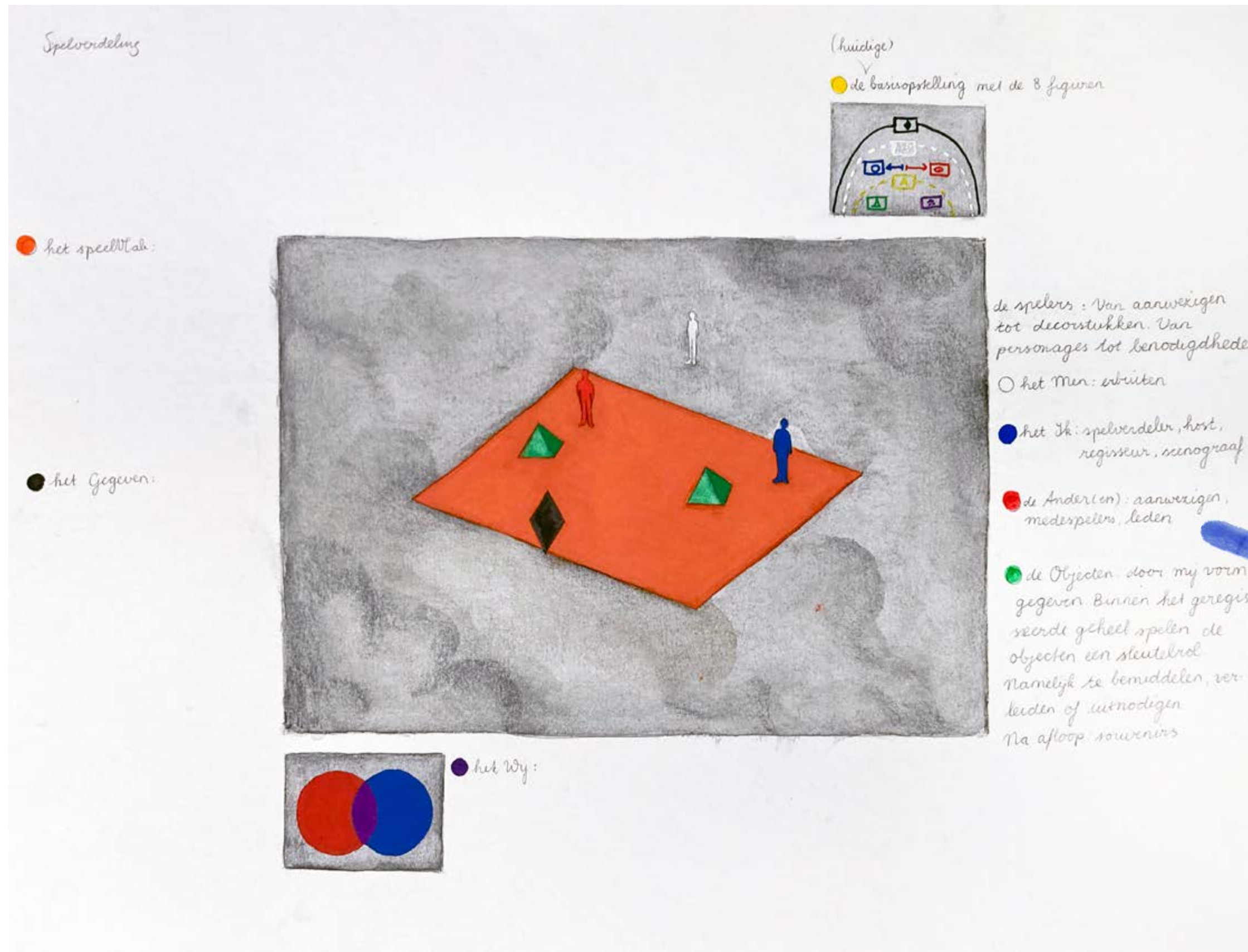
“Ja als je eerlijk bent over waar je werk over gaat: over verbindingen. Dan is dat de kern waar die verbindingen ontstaan.”

Hoe³

Zo het werk is gedaan. Je kan lekker achteroverleunen.
En meekijken met mijn getekende Spelverdeling.
Als tussenstand van mijn onderzoek. Naar de Anderen in mijn werk.

- C: 'De basisopstelling' is sinds acht jaar (2016) een hoofdrolspeler in mijn werk. Hiervoor dacht ik: mijn werk is als een spoorbaan. Waarbij ik bij ieder station een werk achterlaat en verder reis. Een enthousiast woekerende verzameling van inzichten in menselijke verbondenheid achter me aan. Kijk.....(C tekent een lange groene lijn). Ergens onderweg verlies ik het overzicht. Wat nu? Ik kijk zoekend om me heen. Zie de meter aan oude schets en notitieboeken onderin de boekenkast. Mijn oog valt op een blauwe met een harde kaff. Haal 'm er tussenuit en leg 'm voor me neer. Daar ga ik. Heb je dat weleens gedaan? Je oude dagboeken teruglezen? Confronterend!
- Met de markeerstift in de aanslag ontdek ik vol verbazing dat ik mezelf in de loop van de jaren regelmatig citeer. Ik dacht ik ga vooruit, maar ik draai rondjes! Geen NS maar Märklin. Cirkelend kom ik steeds voorbij acht onderwerpen: het Gegeven, het Men, het Ik, de Ander(en), de Constructies, de Objecten, het Vlak en het Wij. Met een lichte wanhoop stop ik alles wat ik kan vinden over de acht onderwerpen in acht dozen. Fanatiek knippend en ordenend groeit er heel langzaam een glimlach op mijn gezicht. Ik ontdek dat de acht portals zijn naar de ideeënwereld achter mijn werk. Elk vertegenwoordigt een positie in het ingewikkelde spel van menselijke verbinding woehoe.
- Om ze beter te leren kennen vertaal ik ze alle acht naar een kleur, een vorm, een gevoel en een opstelling. Zo ontstaan 'De acht figuren', met ieder een eigen positie in 'De basisopstelling'.
- Het gevoel van wanhoop vast te zitten in een eeuwige loop slaat om in gevoel van trots en vrijheid. Iets wat ik bij andere kunstenaar altijd al bewonderde - een eigen wereld waar al het werk uit voort komt - heb ik ook in mijn eigen werk ontdekt. Nu denk ik: mijn werk is als een speeltuin. Zo'n mooie van Aldo van Eyck. Waarin alle werken spelers zijn. En blijven. Waar ik steeds een nieuw spel kan verzinnen of nieuwe spelers aan kan toevoegen.
- Met 'De basisopstelling' en 'De acht figuren' als denkpatroon onder de verzameling van mijn werk kunnen de spelers alle vormen aannemen. Heerlijk. Mijn eigen logica, die met het groeien van de verzameling steeds zichtbaarder wordt. Vorm krijgt.

C: Met spelers bedoel ik alles en iedereen die meespelen in mijn geënceneerde ontmoetingen.

Van honderdtwintig acrobaten, een beslisboomposter, een cape voor vier personen, mijn silhouet op wielen, ingelijste denkobjecten, blauwe siroop tot alle aanwezigen.

Hoe³

● C: In het kort: Het Vlak is een fysieke dan wel sociale ruimte die mensen met elkaar verbind. Het speelveld. Op het moment dat ik het Vlak binnenstap, ben ik met Ander(en) met wie ik iets gemeen heb. In dit geval bijvoorbeeld de digitale ruimte waarbinnen we ons tijdelijk met elkaar begeven.

R: Deze vind ik lekker concreet. Daar waar Wij ons verzamelen.

M: Hmm. De Vlakken waar ik het meest van geniet lossen zich op. Geen geconserveerde Vlakken die polonaises voortbrengen. Eigenzinnige portals naar ruimtes zonder nut behalve dat ze een tijdelijk binnen creëren waarin buiten even niet is. Muren die voor even de ondoorgrondelijke Constructies, het onoverkomelijke Gegeven, het verleidelijke Men, de veeleisende Objecten en de observerende Ander(en) buitenhouden. Maar die oplossen als we de ruimte verlaten. Een tijdelijk toneel.

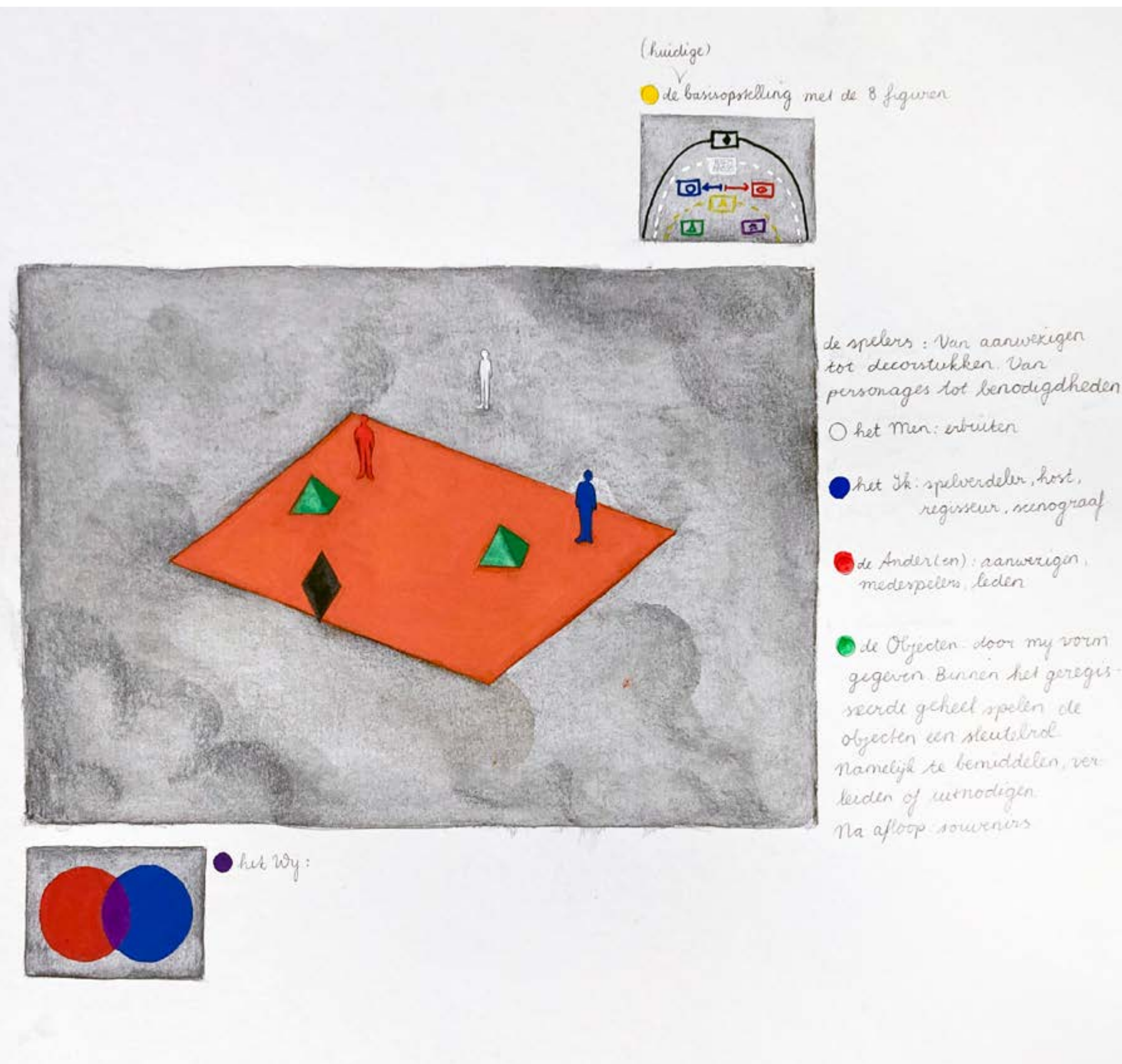
J: Als een picknickkleed.

M: Ja bijvoorbeeld! Ik geloof in het Vlak die bij het ontstaan tegelijkertijd verlangd te verdwijnen.

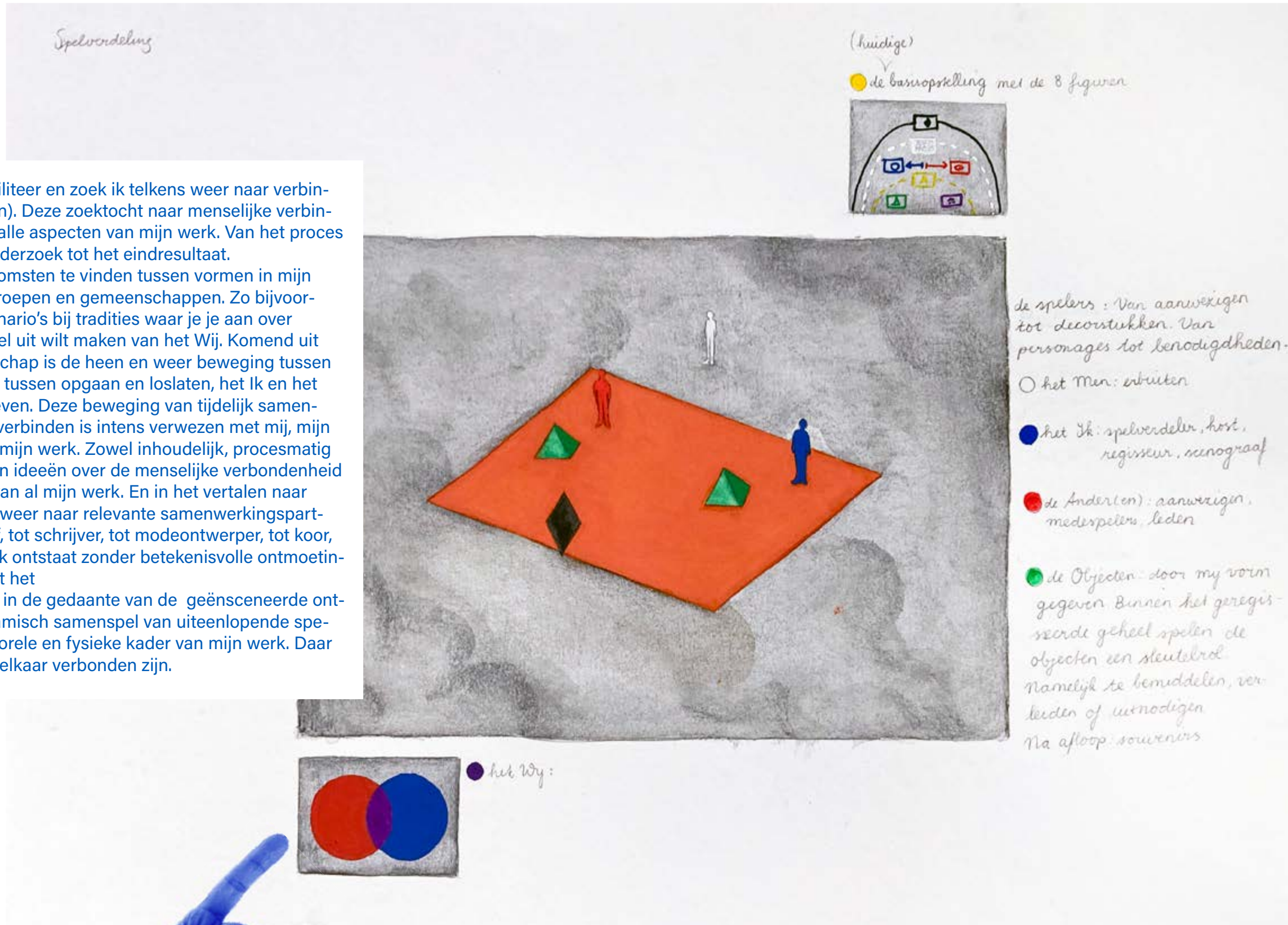
C: Mooi! Maar moeilijk. Want iets wat je creëert wil je instandhouden. Toch? Ik weet niet of ik tegelijkertijd kan verlangen dat het er niet meer is.

M: Maar jij maakt scenes. Die blijven toch ook niet?

Iedereen kijkt C verbaasd aan. Alsof ineens de oplossing verklapt is.

- C: Met mijn werk faciliteer en zoek ik telkens weer naar verbinding met de Ander(en). Deze zoektocht naar menselijke verbinding zit verweven in alle aspecten van mijn werk. Van het proces van maken en het onderzoek tot het eindresultaat. Er zijn veel overeenkomsten te vinden tussen vormen in mijn werk en vormen in groepen en gemeenschappen. Zo bijvoorbeeld de strakke scenario's bij tradities waar je je aan over moet geven als je deel uit wilt maken van het Wij. Komend uit een hechte gemeenschap is de heen en weer beweging tussen behoren en losstaan, tussen opgaan en loslaten, het Ik en het Wij een bekend gegeven. Deze beweging van tijdelijk samenbrengen, verenigen, verbinden is intens verwezen met mij, mijn kunstenaarschap en mijn werk. Zowel inhoudelijk, procesmatig als in vorm. Vragen en ideeën over de menselijke verbondenheid liggen aan de basis van al mijn werk. En in het vertalen naar vorm zoek ik telkens weer naar relevante samenwerkingspartners. Van scenograaf, tot schrijver, tot modeontwerper, tot koor, tot danser. Geen werk ontstaat zonder betekenisvolle ontmoetingen. In het werk krijgt het samenbrengen vorm in de gedaante van de geënceneerde ontmoetingen. Een dynamisch samenspel van uiteenlopende spelers binnen het temporele en fysieke kader van mijn werk. Daar waar Wij tijdelijk met elkaar verbonden zijn.

Met dank aan alle medespelers in het onderzoek:

Cindy Moorman
info@cindymoorman.nl

Leuk dat je tot hier gekomen bent. Dank.
Jouw antwoorden of een reactie sturen?
Ja doen. Leuk! Vragen natuurlijk ook.
En heb je het gesprek tussen mij en Conny
nog niet geluisterd? Hier nog een keer de QR.
Hopelijk tot ergens.